

Výsledky realizace šlechtitelského programu Svazu chovatelů málopočetných dojných plemem skotu, z.s.

V roce 2015 již Svaz pracoval se dvěma plemeny, a to Jersey a Brownswiss. Po dohodě s ČMSCH jsme svěřili technické vedení plemenných knih této organizaci. V průběhu roku byl program pro obě plemena nastartován tak, aby odpovídal řádům plemenných knih obou plemen. Díky časové náročnosti a personální vytiženosti ČMSCH se, bohužel, do konce roku nepodařilo vše spustit naplno. Toto doladění a 100% spuštění nás čeká v roce 2016.

V roce 2015 jsme zorganizovali a uskutečnili „Národní výstavy“ obou plemen při NVHZ v Brně. Tato akce se setkala s velkým ohlasem chovatelů a široké veřejnosti a zásadním způsobem přispěla k propagaci obou plemen.

Svaz provozuje dvojice webových stránky, podle plemen to jsou www.jersey.cz a www.brownswiss.cz. Dne 17.11.2015 proběhla členská schůze nebo, chcete-li, valná hromada dle stanov Svazu.

Pokračovali jsme také v budování dobrých kontaktů se zahraničními Svazy obou plemen a podařilo se nám po letech stát se opět členem World Jersey Cattle Buerau-Světové asociace chovatelských svazů Jersey.

Výsledky šlechtitelského programu-jersey

V populaci dochází k pravidelnému nárůstu počtu chovaných zvířat. K datu 1.11.2015 bylo v ČR chováno 1476 čistokrevných plemenic (meziroční nárůst +372ks) a 3440 plemenic s převažujícím podílem jerseyké krve (meziroční nárůst +711ks). Pomalu se také daří zvedat stavy zvířat v aktivní populaci, kde se provádí KU. V kontrolním roce 2014/2015 bylo uzavřeno 201 uzávěrek s užitkovostí 5228kg mléka; 5,38% tuku a 4,02% bílkoviny. Zde je třeba říci, že do KU byly nově zařazeny i některé extenzivní pastevní chovy, které způsobily určitou stagnaci nárůstu průměrné užitkovosti.

Pro připarování bylo zaregistrováno sperma 12ti prověřených býků ze světa (5x USA, 3 UK, 4x DK). U býků jsou se zvláštním zřetelem sledovány dědičné vady (haplotypy) a v případě jejich nositelství je dovozce upozorněn na nevhodnost býka.

Dále jsme vybrali do inseminace 1 mladého býka s genomickými plemennými hodnotami a 3 býky pro přirozenou plemenitbu.

Nedořešeným problémem zatím zůstává hodnocení a lineární popis krav. Máme sice již bonitéra, který je školen pro tuto činnost v souladu se systémem a v plné harmonizaci k jiným světovým populacím, ale opět narážíme na technické problémy v zavádění těchto informací do evidence PK a na tištěné výstupy (POP).

Celkově se domnívám, že populace jerseyek zažívá v ČR období rozvoje a dosažené výsledky jsou srovnatelné s rozvinutými populacemi světovými.

Výsledky šlechtitelského programu-brownswiss

V ČR se každoročně zvyšuje počet zvířat plemene brownswiss, a to čistokrevných, tak i zvířat s převládajícím podílem krve tohoto plemene. K datu 1.11.2015 bylo u nás chováno 398 čistokrevných plemenic a 3894 plemenic s převažujícím podílem krve brownswiss.

V KU bylo uzavřeno 33 laktací čistokrevných krav, ale i zde lze v dalším roce očekávat výrazný nárůst, protože nedokončených laktací bylo mnohem více. (33 laktací-průměr 7485kg mléka; 4,17% tuku a 3,57% bílkoviny). Průměrná užitkovost krav je na úrovni těch nejlepších evropských populací.

Pro připravení bylo registrováno sperma 14ti býků z celého světa (2x USA, 7x Německo, 3x Itálie, 2x Švýcarsko). U býků jsou se zvláštním zřetelem sledovány dědičné vady (haplotypy) a v případě jejich nositelství je dovozce upozorněn na nevhodnost býka. Většina registrovaných býků je prověřena kontrolou dědičnosti na dcerách, což považujeme v naší populaci za vhodné.

Stejně jako u jerseyek, tak i u brownek není zcela dořešen lineární popis a hodnocení plemenic. Také zde již máme vyškoleného klasifikátora, ale musíme ještě dotáhnout systém tak, aby se data dostávala do evidence PK a do tištěných výstupů.

Populace brownswiss je u nás na vzestupu a v průběhu roku bylo založeno několik nových chovů. Plemeno se osvědčuje jak na malých rodinných farmách, tak i ve velkých stájích. Dobrého užitku je dosahováno na farmách s intenzivní výživou, ale i na farmách s pastevním systémem chovu.

Za SCHMDPS z.s. zpracoval Petr Zajíček

14.4.16

**ČESKÝ SVAZ CHOVATELŮ
MÁLOPOČETNÝCH
DOJNÝCH PLEMEN SK
Štáhlavice 207, 332 04 Štáhlavice
IČO: 005 50 442**